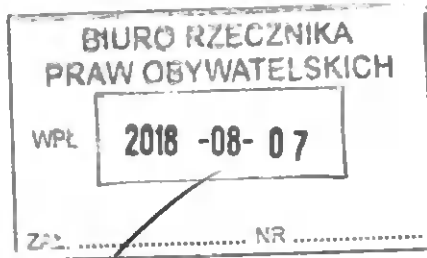

BMP-0790-2-4/2018/MJ

Warszawa, dnia 3 sierpnia 2018 r.

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na wystąpienie Pana Rzecznika z dnia 3 lipca 2018 roku (sygn. IV.7004.45.2015.MC) w sprawie konieczności nowelizacji art. 156 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 maja 2015 r. (sygn. akt P 46/13) stwierdzającym niezgodność tego przepisu prawa z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie, w jakim nie wyłącza dopuszczalności stwierdzenia nieważności decyzji wydanej z rażącym naruszeniem prawa, gdy od wydania decyzji nastąpił znaczny upływ czasu, a decyzja była podstawą nabycia prawa lub ekspektatywy, uprzejmie przedstawiam co następuje.

Wspomniany wyrok Trybunału Konstytucyjnego zapadł w wyniku kontroli konstytucyjności przeprowadzonej w związku z pytaniem prawnym zadany przez sąd w konkretnej sprawie. Wyrok ten ma charakter zakresowy o pominięciu prawodawczym, a zatem nie powoduje zmiany normatywnej, a w szczególności nie oznacza derogacji wspomnianego przepisu prawa. Trybunał Konstytucyjny zauważył, że ustawodawca dysponuje swobodą w wyborze instrumentów prawnych służących realizacji wskazanych przez Trybunał wartości konstytucyjnych.

W poprzednich odpowiedziach na wystąpienia Pana Rzecznika wskazano, że nowelizacja art. 156 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.) polegająca na ustanowieniu cezury czasowej ograniczającej możliwość wyeliminowania decyzji, z uwagi na wydanie jej z rażącym naruszeniem prawa, mogłaby spowodować utrudnienia w sprawach reprivatyzacji mienia Skarbu Państwa, w szczególności jeżeli byłaby zbyt krótka. Taka sytuacja mogłaby również prowadzić do powstania poczucia krzywdy u wielu osób, które nie mogłyby dochodzić swoich praw, a tym samym do naruszenia podstawowych praw i wolności obywatelskich.

Dodatkowym aspektem wymagającym wnikliwej analizy jest ustalenie skutków finansowych dla Skarbu Państwa wprowadzenia cezury czasowej, powodującej „przesunięcie” spraw na drogę

postępowania przez sądem powszechnym o odszkodowanie. Niewątpliwie będzie to miało miejsce z uwagi na ograniczenie możliwości zwrotu w naturze w przypadku postępowań dotyczących nieruchomości.

Ponadto Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło prace nad tzw. dużą ustawą reprivatyzacyjną, mającą na celu definitywne uregulowanie kwestii dóbr przejętych przez władze komunistyczne po 1944 roku, proponującą rozwiązania stanowiące kompromis pomiędzy moralną powinnością a ekonomicznymi możliwościami państwa. Ewentualne uchwalenie ww. przepisów w proponowanym kształcie uczyniłoby przynajmniej częściowo nieaktualnym przywołany wyrok Trybunału Konstytucyjnego

Podsumowując należy zauważyć, że omawiana materia jest szczególnie istotna i wymaga pogłębionej analizy oraz refleksji. Wspomniana kwestia dotyczy bowiem bezpośrednio obywateli w związku z dużą liczbą roszczeń reprivatyzacyjnych (ale również z negatywnymi skutkami dla obecnych użytkowników reprivatyzowanych obiektów). Obejmuje także interesy Skarbu Państwa, który potencjalnie mógłby stanąć przed trudną do oszacowania skalą roszczeń finansowych. O tym jak jest to skomplikowany i delikatny problem świadczy stanowisko Senatu RP, który po podjęciu prac legislacyjnych zmierzających do realizacji ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego ostatecznie postanowił w dniu 19 października 2016 roku o wycofaniu projektu zmian w *K.p.a.* (druk senacki nr 154).

Zgodę wyrażam,
Krzysztof Kozłowski
SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
i Administracji
Krzysztof Kozłowski

Ministerstwo
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

ul. Stefana Batorego 5
02-591 Warszawa, Polska
mswia.gov.pl

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPE. 2018 -08- 07

ZAL. NR

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
AL. SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA

MSWiA

RAC899064

1278150-181902-21-R